

Zbirka odločb sodne prakse

Združeni zadevi C-356/11 in C-357/11

**O. in S.
proti
Maahanmuuttovirasto
in
Maahanmuuttovirasto
proti
L.**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Korkein hallinto-oikeus)

„Državljanstvo Unije — Člen 20 PDEU — Direktiva 2003/86/ES — Pravica do združitve družine — Mladoletni državljani Unije, ki živijo s svojo materjo, državljanko tretje države, na ozemlju države članice, katere državljani so — Pravica do stalnega prebivanja v tej državi članici mater, ki imajo izključno pravico do varstva in vzgoje državljanov Unije — Preoblikovanje družin po ponovni poroki mater z državljani tretjih držav in rojstvu otrok, ki so tudi državljani tretjih držav, v tem zakonu — Prošnje za združitev družine v državi članici izvora državljanov Unije — Zavrnitev pravice do prebivanja novih zakoncev zaradi nezadostnih sredstev — Pravica do spoštovanja družinskega življenja — Upoštevanje koristi otrok“

Povzetek – Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 6. decembra 2012

- Državljanstvo Unije — Pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic — Direktiva 2004/38 — Upravičenci — Družinski člani državljana Unije, ki so državljani tretjih držav — Pogoj — Državljan Unije, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja*
(Direktiva Parlamenta in Sveta 2004/38, člen 3(1))
- Državljanstvo Unije — Določbe Pogodbe — Pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic — Zavrnitev s strani države članice, da novemu zakonskemu partnerju enega od staršev državljana Unije izda dovoljenje za prebivanje — Dopustnost — Pogoji — Zavrnitev, ki za navedenega državljana ne privede do preprečitve dejanskega uživanja bistvene vsebine pravic, podeljenih zaradi statusa državljana Unije*
(člen 20 PDEU)
- Mejni nadzor, azil in priseljevanje — Politika priseljevanja — Pravica do združitve družine — Direktiva 2003/86 — Pojem sponzorja — Državljan tretje države, ki je eden od staršev otroka, ki je državljan Unije, in otroka, ki je državljan tretje države in nima statusa državljana Unije — Prošnja za združitev družine za drugega od staršev te sestavljene družine, ki je državljan tretje države — Vključitev*

(Direktiva Sveta 2003/86, člen 2(c))

4. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje — Politika priseljevanja — Pravica do združitve družine — Direktiva 2003/86 — Spoštovanje temeljnih pravic — Pravica do spoštovanja družinskega življenja — Obveznost upoštevanja otrokove koristi*

(Direktiva Sveta 2003/86, druga uvodna izjava, ter člena 5(5) in 7(1)(c); Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 7 in 24(2) in (3))

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 41 in 42.)

2. Člen 20 PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica zavrne izdajo dovoljenja za prebivanje na podlagi združitve družine državljanu tretje države, če ta želi prebivati z ženo – ki je prav tako državljanica tretje države, a zakonito prebiva v tej državi članici in je mati otroka iz prvega zakona, ki je državljan Unije – in z njunim skupnim otrokom, ki je tudi državljan tretje države, če ta zavrnitev ne privede do preprečitve dejanskega uživanja bistvene vsebine pravic, podeljenih zaradi statusa državljana Unije.

Za ugotovitev, ali ima ta zavrnitev takšen učinek, je treba upoštevati, da ima državljan tretje države, ki ima izključno pravico do varstva in vzgoje otroka, ki je državljan Unije, dovoljenje za stalno prebivanje v zadevni državi članici, tako da na podlagi prava ne obstaja nikakršna obveznost, da ta oseba ali državljan Unije, katerega preživlja, zapusti ozemlje te države članice ali ozemlje Unije kot celote.

V okviru presoje, ki se nanaša na sestavljene družine, je upošteven tudi učinek, bi ga za družinsko življenje lahko imela odločitev navedenega prednika, da zapusti ozemlje države članice, katere državljanstvo ima državljan Unije.

Vendar v zvezi s tem le dejstvo, da bi bilo iz ekonomskih razlogov ali zaradi ohranitve družinske skupnosti na ozemlju Unije bolj zaželeno, da lahko člani družine, sestavljene iz državljanov tretje države in mladoletnega državljana Unije, prebivajo s tem državljanom na ozemlju Unije, v državi članici, katere državljanstvo slednji ima, samo po sebi ne zadošča za ugotovitev, da bi bil navedeni državljan Unije prisiljen zapustiti ozemlje Unije, če taka pravica do prebivanja ne bi bila podeljena.

Niti okoliščina, da državljan tretje države, za katerega je vložena prošnja za prebivanje na podlagi združitve družine, živi pod isto streho kot sponzor in ostali družinski člani ali ne, niti neobstoj biološkega razmerja med navedenim državljanom tretje države in državljanom Unije pri tej presoji nista odločilna.

Nasprotno pa je treba upoštevati to, da državljan tretje države, za katerega je bila zaprošena pravica do prebivanja, nima zakonske, finančne ali čustvene odgovornosti do tega državljana. Razmerje odvisnosti med njim in navedenim državljanom tretje države namreč lahko ogrozi polni učinek državljanstva Unije, saj državljan Unije zaradi te odvisnosti in na podlagi take zavrnilne odločbe dejansko ne bi bil prisiljen zapustiti le ozemlja države članice, katere državljan je, ampak tudi ozemlje Unije kot celote.

(Glej točke od 49 do 56, 58 in 82 ter izrek.)

3. Za prošnje za dovoljenje za prebivanje na podlagi združitve družine, ki se izda državljanu tretje države, ki želi prebivati z ženo – ki je prav tako državljanica tretje države, a zakonito prebiva v tej državi članici in je mati otroka iz prvega zakona, ki je državljan Unije – in z njunim skupnim otrokom, ki je tudi državljan tretje države, velja Direktiva Sveta 2003/86 o pravici do združitve družine.

Ob upoštevanju cilja, ki ga uresničuje ta direktiva, to je spodbujanje združitve družine, in varstva, ki ga priznava državljanom tretjih držav, zlasti mladoletnim, uporabe te direktive namreč ni mogoče izključiti samo zato, ker je eden od staršev mladoletnika, ki je državljan tretje države, hkrati tudi eden od staršev otroka iz prvega zakona, ki je državljan Unije.

(Glej točke 68, 69 in 82 ter izrek.)

4. Člen 7(1)(c) Direktive 2003/86 o pravici do združitve družine je treba razlagati tako, da čeprav imajo države članice možnost zahtevati dokaz, da sponzor prejema stalna in redna sredstva, ki zadoščajo za vzdrževanje njega in njegovih družinskih članov, je treba to možnost izvajati ob upoštevanju členov 7 in 24(2) in (3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki državam članicam nalagata, da morajo prošnje za združitev družine razlagati v korist zadevnih otrok in hkrati ob skrbi za spodbujanje družinskega življenja, pa tudi tako, da ne posegajo v cilj te direktive in v njen polni učinek.

Ker je namreč dovolitev združitve družine splošno pravilo, je treba možnost, določeno v členu 7(1)(c) Direktive 2003/86, razlagati ozko. Diskrecijske pravice, priznane državam članicam, te torej ne smejo uporabiti tako, da bi posegale v cilj Direktive in v njen polni učinek.

Čeprav člena 7 in 24 Listine res poudarjata pomen, ki ga ima družinsko življenje za otroka, se ju ne sme razlagati tako, da bi državam odrekala možnost proste presoje pri obravnavanju prošenj za združitev družine. Vendar je treba pri tej obravnavi in zlasti pri ugotavljanju, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 7(1) Direktive 2003/86, določbe te direktive razlagati in uporabljati ob upoštevanju členov 7 in 24(2) in (3) Listine – kot je med drugim razvidno iz besedila uvodne izjave 2 in iz člena 5(5) te direktive – ki državam članicam nalagata, da morajo prošnje za združitev razlagati v korist zadevnih otrok in ob skrbi za spodbujanje družinskega življenja. Pristojni nacionalni organi morajo zato pri izvajanju Direktive 2003/86 in pri obravnavanju prošenj za združitev družine opraviti uravnoteženo in razumno presojo vseh upoštevanih koristi, pri čemer morajo zlasti upoštevati korist zadevnih otrok.

(Glej točke 74 in od 79 do 82 ter izrek.)